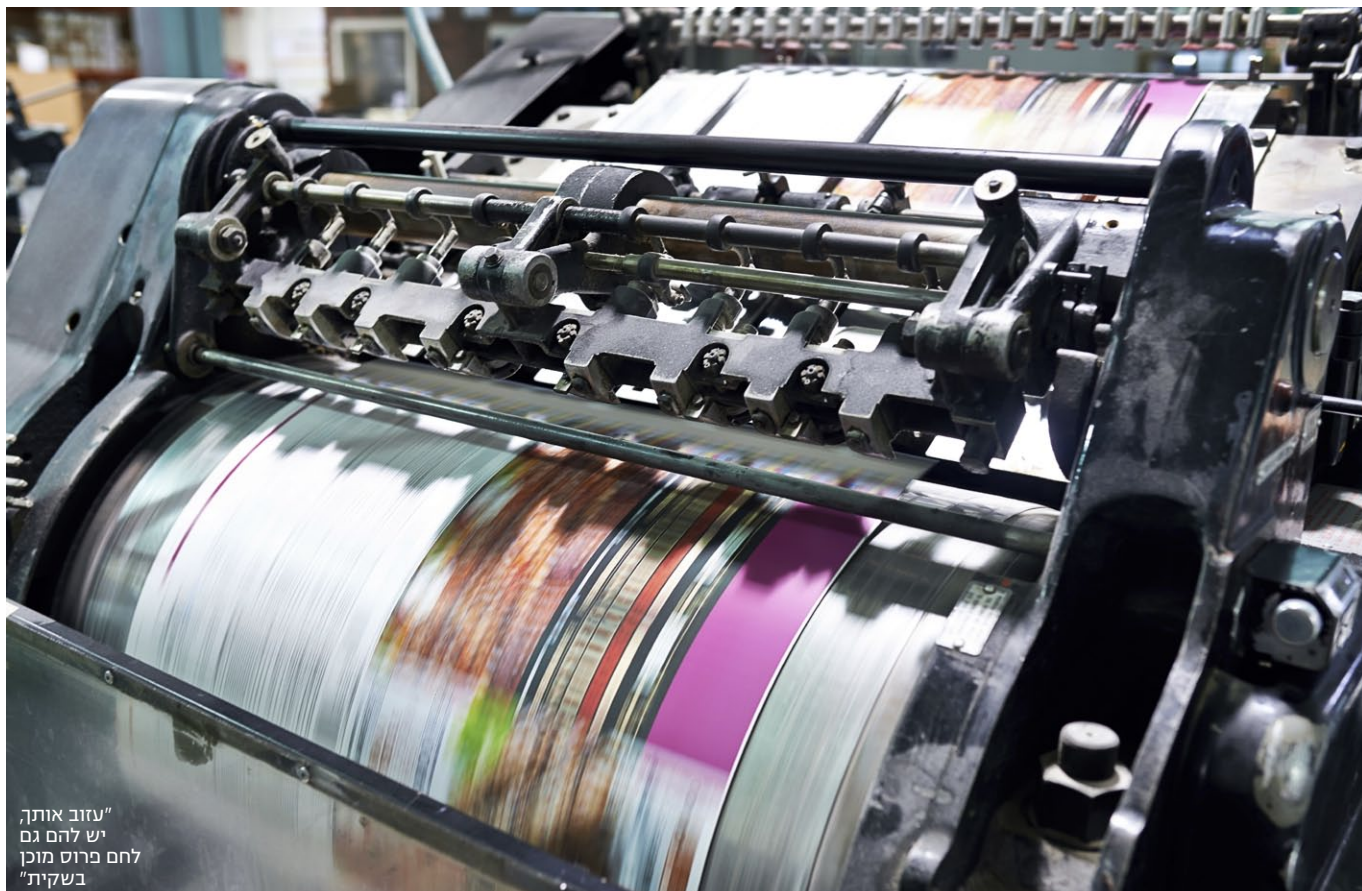

הדו"ח
ספרים
שירי צוק

"עזוב אותך,
יש להם גם
לחם פרוס מוכן
בשקית"

לקסם הבא אזדקק לחמישה בלונים

איך נראה תהליך הוצאה לאור של ספר ילדים חדש?
טוב ששאלתם, כי שירי צוק בדיוק מפרסמת אחד

רוצה את החצי שעה אוגיות של בהייה משותפת במסך אחרי שהילדים הולכים סוף סוף לישון.

עכשיו תשלחו את הספר לכל מי שמוכן לקרוא אותו. חברים שלכם, חברים

אנשי חינוך או תוכן. תקראו את ההערות שלהם ותגידו לעצמכם שהם מפגרים ולא מבינים כלום, ואז תקראו אותן שוב ותבינו שהם צודקים. ותתקנו. ותחכו קצת ותתקנו שוב. ושוב. אם הסיפור עוד לא נמאס עליכם, כנראה שלא תיקנתם אותו מספיק.

את השלב הבא הרבה מאוד כותבים לא עושים, וחבל. אחרי שנסגרתם על נוסח, תוסיפו ציורים ותמונות שמצאתם בגוגל ותדפיסו. תקריאו את הסיפור כאילו מדובר כבר בספר מודפס. לילדים שלכם, לפרח לקוי הקשב של השכנים, לבני דודים, לאחיינים – לקהל היעד. תראו איפה הם

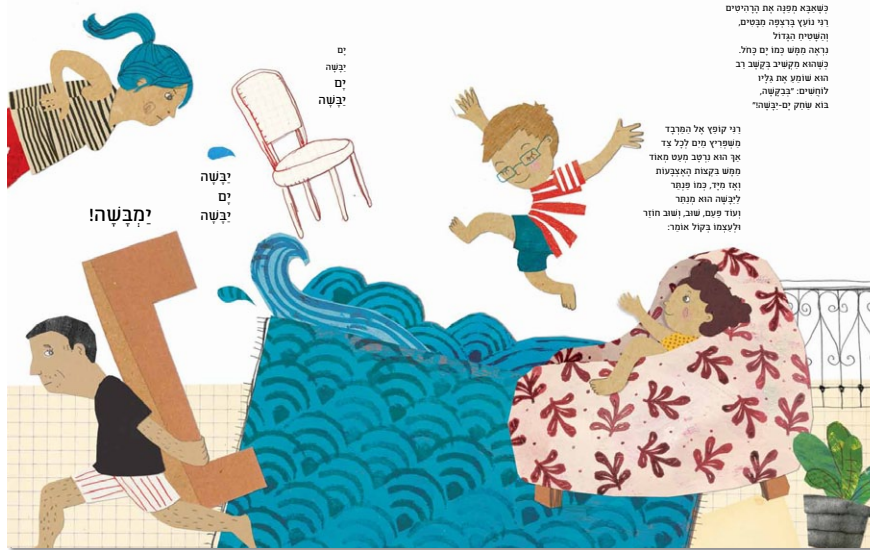
היום למגירה כשהוא כותב למגירה – מלא בדברים גאוניים שרק מחכים שמישהו יכיר בגאונות שלהם, אבל זה לא קורה. לא באשמתי כמובן. בגלל חוק הספרים. בגלל ביטול חוק הספרים. בגלל הטעם הרע של העורכים. בגלל הטעם הרע של הקונים.

אז כדי לגלות אם הסיפור שלכם שווה משהו, תתחילו בתחקיר. כי קרו בשוק הזה כמה דברים מאז שהייתם ילדים, זה למה. לכו לספרייה או לחנות ספרים, תתעלמו מהמבטים החשדניים ותקראו קצת. שימו לב לנושאים, לשפה, לחרוזה. שימו לב לכל מיני מוסכמות, כמו למשל שבהרבה ספרי ילדים יש חזרתיות; או שיש מקום לילד להשלים את המשפט (בים בם בם תירס __). והכי חשוב – אין יותר מדי מילים. בסופו של דבר, הלכותות של ספרי ילדים הם לא הילדים אלא המבוגר העיף שיקריא להם אותם. והוא ממש

הידד, כתבתם ספר ילדים. זאת אומרת – סיפרתם לילד שלכם סיפור והוא ממש אהב אותו, ואחרי שהושבתם את עצמכם מול המחשב וכתבתם אותו, גיליתם שהוא לא סתם אהב אותו בגלל שלגיבור ולו יש את אותו שם, או בגלל שסוף סוף ישבתם ליד המיטה שלו והתייחסתם אליו. הוא אהב אותו כי זה אחלה סיפור, אפילו באריאל 12 על המסך של המחשב שלכם.

לפני שתשלחו את הספר להוצאות ספרים ותתחילו לחכות, כדאי שתהיו בטוחים שיש לכם משהו ממש טוב ביד. כשכתבתי את "ים יבשה" ידעתי שיש פה משהו, כי בניגוד אליכם, מנתי מוח ומדעני טילים שכמותכם, זו העבודה שלי. אני כותבת. אז בדרך כלל אני יודעת אם הטקסט שיש לי מול העיניים שווה משהו.

את הביטחון העצמי הזה סותרת לחלוטין העובדה שהמחשב שלי – נו, אף אחד לא כותב

נשאב מפנה את הרהיטים
והנשיים הגדולים
נראה משק כמו ים כחול.
קשהא קשהא בקשהא
הוא שומע את גליו
לחושם: "בבקשה".
בוא שחק ים-בבקשה!

רני קופץ אל הפחד
משפירי הים לכל עד
אך הוא נרשם חמש מאות
ממש בקצות האצבעות
ואז מיר, כמו פנתר
ליבשה הוא מתנער
ועוד פעם, שוב, ושוב חוזר
ולעצמו בקול אומר:

אחרי שחותמים על חוזה אפשר להתחיל לדבר על מאיירים.

את איה גורדון נוי, והייתי מוכנה אפילו לחכות לה כמה חודשים עד שתתפנה, לחלוק איתה בתמלוגים, לנסוע אליה למקום שאינו מרכז הארץ!), ולהיות ננומסת כשהילדים שהיא ציירה בכלל לא היו דומים לילדים שלי. כמוכן שזה היה שווה לחלוטין, כי מה שהיא עשתה היה הרבה מעל למה שיכולתי לדמיין. תעשו עוד תחקיר, תבינו מה אתם \ אוהבים, ואז תחליטו כמה רחוק אתם מוכנים ללכת בשביל להשיג את זה. פיזית רחוק, כי מאיירים גרים בכל מיני מקומות נידחים. קחו בחשבון שהשלב הזה יכול לקחת בכף משוהו כמו שנה.

לכאורה הכל מוכן. יש טקסט ויש איורים, וכל מה שנשאר זה לעצב. ומסתבר שזה לא מעט. צריך לבחור פונט, ומכיוון שבמקרה שלי הספר הוא לא סתם סיפור אלא סיפור שמשחקים בו (קופצים עם האצבעות בין הים ליבשה ובחזרה) צריך להחליט איך פורשים את הטקסט על העמודים, ולעשות הגהה, ועוד הגהה, ועוד אחת. תמיד מגלים עוד איזו טעות כשמגיהים טקסט. או שפתאום בקריאה המאה קולטים שמשוהו לא עובד, או שהקדשה המתוקה שכתבתי בהתחלה לילד בן שבע היא כבר הדבר הכי מביך בעולם בשביל ילד בן עשר. ועוד שנה עוברת.

ובכלל, לא מוציאים ספר כשהוא מוכן. צריך להתחשב בספרים האחרים שיוצאים בהוצאה, ובחגים, ובשבוע הספר, ובחוק הספרים, ובמירי רגב, ובמלחמות, ובעונות השנה, ובמרקורי אם הוא בנסיגה. ובמשך כל הזמן הזה אני יושבת וחושבת, מה אם מישוהו אחר כתב ספר על ים יבשה שאפשר לשחק בו, והוא ייצא עשר דקות לפני הספר שלי?

אז כנראה שלא, כי הספר עוד שנייה בחנויות. אל תחפשו פרסומות בטלוויזיה או במוספים, כי אין בשוק הספרים מספיק כסף בשביל להוציא על פרסום. גם לא מצאתי טראומת ילדות נוראית שקשורה למשחק ים יבשה, אז אף אחד לא יראיין אותי. כנראה שאני אצטרך לכתוב משוהו בלייזר ולבקש יפה שישימו גם תמונה.

הרבה זמן שרוב הסיכויים שהילד שכתבתם לו יהיה בגיל ההתבגרות כשהספר יצא, ויתבאס נוראות מזה שהשם שלו מופיע בספר.

ההוצאה תצמיד לכם עורך (שכנראה יהיה עורכת). העורכים שאני עבדתי איתם בחיי - רחלה זנדבנק, מוטי אבירם ויונה טפר - היו מהממים ונתנו הערות קטנות ונכונות. אבל העורכים שלכם יהיו אנטיפטים נוקדניים וחסרי הומור והם יתאזו אתכם על כל פיפס בספר. תרקדו לפי החליל שלהם. מה שהם כבר שכחו, אתם עוד לא יודעים שאתם לא יודעים. תשכתבו עד שהם יהיו מרוצים. ומתישהו גם תגיעו לשלב החוזה.

אצלי זה קרה ב-2013. בדיוק התחילו עם חוק הספרים, ואף אחד לא באמת ידע מה זה אומר - יימכרו יותר ספרים? פחות ספרים? מה שכן, זה לפחות עזר לי עם התמלוגים, כי חוק הספרים התייחס גם לנושא של תמלוגי מינימום. ככה שגם ידעתי שלא דופקים אותי, וגם ידעתי שכסף אני כבר לא אעשה מזה. לפי חוק הספרים - שכבר לא אקטואלי - סופר שזה לא ספרו הראשון יקבל שמונה אחוזים מהמחיר הקטלוגי של הספר (בניכוי מע"מ) על אלפי הכותרים הראשונים שנמכרים. תכלס זה בערך שלושה שקלים לספר, וכשהוא יימכר במבצע אז חצי מזה.

משתעממים ואיפה מרותקים, איפה הם צוחקים ואיפה פוחדים (שזה לא דווקא דבר רע, כן?). זה יעזור לכם לדייק את הקצב של הסיפור, את הטיימינג ואת העוצמה הרגשית שלו.

עכשיו, כשאתם מרגישים שמה שיש לכם ביד שווה את הכסף - תתחילו לשלוח להוצאות. אה, והכוונה היא לכסף שלכם, לא של הקוראים. למה? כי מדובר בעם הספר וההוצאות מוצפות, אז רובן לוקחות כסף על לקטורה. כלומר על לקרוא ולעשות פרצוף. אם אתם לא מאמינים בספר מספיק בשביל לשים עליו מאה שקל אז אולי הוא לא באמת שווה את זה. ולא, את הקופה המטורפת שהוצאות הספרים עושות פה בארץ, הן לא עושות מדמי הלסטורה, למרות שאם עושים את המתמטיקה, הן גם לא עושות את זה משום דבר אחר.

בכל מקרה, אל תשלחו לכל הוצאות הספרים, אלא תעשו (שוב) תחקיר ותראו אילו הוצאות מוציאות ספרי ילדים מקוריים בסגנון שדומה למא-סטרפס שלכם, ואילו הוצאות משקיעות בכריכה ובאיורים איכותיים שגם קולעים לטעמכם.

בזמן שאתם מחכים - משוהו כמו נצח - לתשובה השלילית, כדאי שתזכרו שרוב ספרי הילדים שנמכרים כאן הם אלה שההורים והסבים קראו בתור ילדים, והשאר הם ספרים טרנדיים שכולם מתפתים לקנות כי לכולם כבר יש. תזכרו גם שספרי ילדים זה דבר שיקר להוציא, ושאויל קישוא שכולם חושבים שהוא מלפפון מכוער זה משל מצוין על השונה שמוצא את מקומו בחברה, אבל כתבו את זה קודם, ואפילו יותר טוב.

ואם זה עוזר לכם להרגיש יותר טוב, תזכרו שהעולם מלא באנשים שלא מבינים כלום, ואפילו את גיי.קיי. רולינג דחו מיליון פעם. אז תשלחו לעוד הוצאות, ותחכו שעורכים יתחלפו ותשלחו שוב. ואם באמת נורא חשוב לכם שיהיה לכם ספר ביד, אתם יכולים להוציא בהוצאה עצמית. אבל אל תעשו את זה בשביל למכור כי זה לא יקרה.

מה לעשות במקרה הבלתי סביר שקיבלתם תשובה חיובית? קודם כל אל תפרסמו סטטוס מתלהב בפייסבוק, כי זה רק יגרום לאנשים לשאול אתכם מה קורה עם הספר שלכם פעמיים בשבוע, ואתם תצטרכו להסביר כל פעם מחדש שזה לוקח זמן. הרבה זמן. כל כך

רני רוצה ללכת לים אבל אמא ואבא מעדיפים לנקות את הבית, ולכן רני נאלץ לדמיין את החוויה - השטיח הוא ים, והספה יבשה. ויש גם תנין, דולפין, אי, ומה לא. בכל פעם שקוראים את החלק של ה"ים יבשה" הילדים משתמשים באצבעות כדי לקפץ על הספר, או עושים את זה בלייב בסלון. לא מותח, לא עוצר נשימה, אין טוויסטים. קטלתי פה ספרים עם עלילה ודמויות הרבה יותר מורכבים. רוצו לקנות!

ים יבשה, שירי צוק, כתר

